

دستنامه شیوه‌های استناددهی

به روش APA

برگرفته از کتاب شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی رهنمودهای بین‌المللی
تألیف دکتر عباس حرّی، اعظم شاه‌بداغی

تهیه و تنظیم

کتابخانه تخصصی کارآفرینی دانشگاه تهران

بهمن ۱۳۹۶

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
۱. قواعد استناد در متن.....	۳
۱-۱. استناد به اثری که یک پدیدآورنده داشته باشد.....	۳
۲-۱. استناد به اثری که دو پدیدآورنده داشته باشد.....	۳
۳-۱. استناد به اثری که بیش از سه پدیدآورنده داشته باشد.....	۳
۴-۱. استناد به اثری که نام پدیدآورنده در متن آمده باشد.....	۴
۵-۱. استناد به نقلقول مستقیم از یک اثر.....	۴
۱-۵-۱. در صورتیکه نقل قول مستقیم از یک اثر کمتر از ۴۰ کلمه باشد.....	۴
۲-۵-۱. در صورتیکه نقل قول مستقیم از یک اثر بیشتر از ۴۰ کلمه باشد.....	۴
۶-۱. استناد به فصل خاصی از یک کتاب.....	۵
۷-۱. استناد به اثری که فاقد تاریخ نشر است.....	۵
۸-۱. استناد به اثری که فاقد پدیدآورنده است.....	۵
۹-۱. استناد به اثری که فاقد تاریخ نشر و پدیدآورنده است.....	۶
۱۰-۱. استناد به مصاحبه‌ای که با فرد مشخصی انجام شده، نامه‌های دریافتی، گفتوگوی تلفنی و یا هر ارتباط شخصی دیگر.....	۶
۱۱-۱. استناد به بیش از یک اثر در بخش مشخصی از متن.....	۷
۲. قواعد استناد در فهرست مآخذ.....	۸
۱-۲. استناد به کتاب.....	۸
نمونه‌هایی از استناد به کتاب.....	۸
۱-۲-۲. استناد به کتاب با یک تا شش نویسنده.....	۸
۲-۱-۲. استناد به کتاب با بیش از شش نویسنده.....	۸
۳-۱-۲. استناد به کتاب دارای مؤلف و ویراستار، یا گردآورنده.....	۹
۴-۱-۲. استناد به کتاب دارای مؤلف و مترجم.....	۹
۵-۱-۲. استناد به کتاب بدون مؤلف دارای ویراستار، مترجم، یا گردآورنده.....	۹
۶-۱-۲. استناد به کتاب با پدیدآورنده سازمانی.....	۱۰
۷-۱-۲. استناد به کتاب با پدیدآورنده نامشخص.....	۱۰
۸-۱-۲. استناد به کتاب با تاریخ نشر نامشخص.....	۱۰
۹-۱-۲. استناد به کتاب زیر چاپ.....	۱۰
۱۰-۱-۲. استناد به کتاب چندجلدی.....	۱۱
۱۱-۱-۲. استناد به کتاب چندجلدی با تاریخ نشر چند ساله.....	۱۱
۱۲-۱-۲. استناد به یک جلد از کتاب چندجلدی.....	۱۱
۲-۲. استناد به فصلی از کتاب.....	۱۲
۳-۲. استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب.....	۱۲
۴-۲. استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف.....	۱۳

- ۲-۵. استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف..... ۱۳
- ۲-۶. استناد به تک‌نگاشت..... ۱۳
- ۲-۶-۱. استناد به تک‌نگاشت با شماره کلی، نسخه، و فروست..... ۱۳
- ۲-۶-۲. استناد به تک‌نگاشت به‌عنوان ضمیمه مجله..... ۱۴
- ۲-۶-۳. استناد به تک‌نگاشت درج شده در مجله..... ۱۴
- ۲-۷. استناد به مقاله مجله..... ۱۵
- ۲-۷-۱. استناد به مقاله مجله فاقد شماره..... ۱۵
- ۲-۷-۲. استناد به مقاله مجله دارای شماره..... ۱۵
- ۲-۸. استناد به مقاله مجله، با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر..... ۱۵
- ۲-۹. استناد به مقاله ترجمه شده مجله..... ۱۶
- ۲-۱۰. استناد به مقاله زیر چاپ مجله..... ۱۶
- ۲-۱۱. استناد به ضمیمه مجله..... ۱۷
- ۲-۱۲. استناد به مقاله ماهنامه، هفته‌نامه، و دو هفته‌نامه..... ۱۷
- ۲-۱۲-۱. استناد به مقاله ماهنامه..... ۱۷
- ۲-۱۲-۲. استناد به مقاله هفته‌نامه و دو هفته‌نامه:..... ۱۷
- ۲-۱۳. استناد به خبرنامه..... ۱۸
- ۲-۱۴. استناد به چکیده مقاله مندرج در چکیده‌نامه..... ۱۸
- ۲-۱۵. استناد به چکیده مقاله مجله، به‌دست آمده از منبع ردیف دوم..... ۱۸
- ۲-۱۶. استناد به مقاله روزنامه..... ۱۹
- ۲-۱۶-۱. استناد به مقاله روزنامه دارای نویسنده..... ۱۹
- ۲-۱۶-۲. استناد به مقاله روزنامه فاقد نویسنده..... ۲۰
- ۲-۱۶-۳. استناد به مقاله روزنامه منتشر شده در صفحات غیرمتوالی..... ۲۰
- ۲-۱۷. استناد به نقد کتاب، فیلم، موسیقی، و غیره..... ۲۰
- ۲-۱۸. استناد به دست نوشته منتشر نشده..... ۲۱
- ۲-۱۹. استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس..... ۲۱
- ۲-۲۰. استناد به مقاله منتشر نشده یک کنفرانس..... ۲۲
- ۲-۲۱. استناد به پوستر کنفرانس..... ۲۲
- ۲-۲۲. استناد به گزارش دولتی..... ۲۲
- ۲-۲۲-۱. استناد به گزارش دولتی منتشر شده..... ۲۲
- ۲-۲۲-۲. استناد به گزارش دولتی منتشر نشده..... ۲۳
- ۲-۲۳. استناد به گزارش و تک‌نگاشت دانشگاه..... ۲۳
- ۲-۲۴. استناد به بروشور..... ۲۴
- ۲-۲۵. استناد به پایان‌نامه..... ۲۴
- ۲-۲۶. استناد به چکیده پایان‌نامه، اخذ شده از چکیده‌نامه پایان‌نامه‌ها..... ۲۵
- ۲-۲۷. استناد به پروانه ثبت اختراع..... ۲۵
- ۲-۲۸. استناد به پخش یا برنامه رادیویی یا تلویزیونی..... ۲۵

- ۲۹-۲. استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی..... ۲۶
- ۲۹-۲.۱. استناد به کل سریال..... ۲۶
- ۲۹-۲.۲. استناد به یک قسمت از سریال تلویزیونی یا رادیویی..... ۲۶
- ۳۰-۲. استناد به منابع دیداری و شنیداری (لوح فشرده، نوار کاست، نوار ریل، نوار ویدئو، و جز آن)..... ۲۷
- ۳۱-۲. استناد به فیلم سینمایی..... ۲۷
- ۳۲-۲. استناد به منابع الکترونیکی..... ۲۸
- ۳۲-۲.۱. استناد به برنامه رایانه‌ای..... ۲۹
- ۳۲-۲.۲. استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک مجله چاپی..... ۲۹
- ۳۲-۲.۳. استناد به نسخه الکترونیکی چکیده مقاله یک مجله چاپی..... ۳۰
- ۳۲-۲.۴. استناد به مقاله یک مجله الکترونیکی اینترنتی..... ۳۱
- ۳۲-۲.۵. استناد به مقاله نسخه الکترونیکی کتاب چاپی..... ۳۱
- ۳۲-۲.۶. استناد به یک مدرک موجود در وبگاه (صفحه وب)..... ۳۲
- ۳۲-۲.۷. استناد به مدرک دریافت شده از وبگاه یک دانشگاه با یک سازمان..... ۳۲
- ۳۲-۲.۸. استناد به رایانامه (نامه الکترونیکی)..... ۳۳
- ۳۲-۲.۹. استناد به سیاهه خدمتگر..... ۳۳
- ۳۲-۲.۱۰. استناد به گروه خبری..... ۳۳
- ۳۲-۲.۱۱. استناد به یک سایت گوفر..... ۳۴
- ۳۲-۲.۱۲. استناد به سایت تلنت..... ۳۴
- ۳۲-۲.۱۳. استناد به پروتکل انتقال پرونده (FTP Site)..... ۳۴
- ۳۲-۲.۱۴. استناد به مدخل وبلاگ..... ۳۴
- قواعد نظم منابع در فهرست مآخذ..... ۳۵
- فهرست منابع..... ۳۸

مقدمه

تاریخچه استناد بی‌ارتباط با تاریخچه علم نیست، زیرا توسعه علم همواره از طریق تحلیل‌های علمی و مبتنی بر شواهد میسر بوده است. بخشی از این شواهد آثار تولید شده در گذشته است که جزء با تکیه بر آن‌ها زایش دانش جدید نمی‌توانست میسر باشد. از سوی دیگر، بدیهی است که نمی‌توان به‌طور مستقل، و بی‌نیاز از دانش تولید شده دیگران مبادرت به تولید دانش جدید کرد، پس بهره‌گیری از آثار دیگران برای تولید اثری جدید، پیشینه‌ای به قدمت علم دارد. (حری، ۱۳۸۸)

یکی از ویژگی‌های متون علمی سیاهه‌ای از ارجاع‌های کتابشناختی است. مربوط بودن معمولاً یک اثر منتشر شده را با محتوای آن محتوای آن داوری می‌کنند. پدیدآورندگان به‌منظور اثبات ادعا، نشان دادن استفاده از نظریه‌ها یا نتایج پیشنهادی پیشین به استناد می‌پردازند. استناد و نقل قول تصدیق و ارج نهادن آشکار پدیدآور بر نفوذ کار علمی است. با تحلیل رابطه استنادی مشترک انتشارات در رشته‌ای معین، ساختار آن رشته را می‌توان بر حسب طبقات مفهومی اسنادی که میانکنش بسیاری با هم دارند را ترسیم کرد. (پائو، ۱۳۸۰)

دلایل عمده استناد از دیدگاه گارفیلد به شرح زیر است:

۱. تجلیل از پیشکسوتان
۲. اعتباربخشی به آثار مرتبط (تجلیل از همکاران). به‌نظر می‌رسد منظور استناد افراد معتبر به آثار هم‌ترازان خود و حتی کسانی است که در مرتبه علمی پایین‌تری قرار دارند. بدیهی است استناد افراد موثق و معتبر، موجب اعتباربخشی به آثار مورد استناد می‌شود.
۳. شناسایی روش پژوهش، ابزارها، و جز آن
۴. ارائه زمینه‌های مطالعاتی
۵. اصلاح اثر خود
۶. اصلاح اثر دیگران
۷. نقد آثار پیشین
۸. اثبات ادعا
۹. آگاه‌سازی محققان از آثار در دست انتشار
۱۰. هدایت مخاطبان به آثاری که به‌طور نامطلوبی انتشار یافته و نمایه‌سازی شده‌اند یا مورد استناد قرار نگرفته‌اند.
۱۱. سندیت‌بخشی به داده‌ها و مقوله‌های مسلم، بدیهیات و جز آن
۱۲. رسمیت‌بخشی به آثار بنیادی که در آن‌ها اندیشه یا مفهومی بدیع مورد بحث قرار گرفته است.

۱۳. شناسایی آثار بنیادی که به تبیین مفاهیمی چون بیماری هوجکین، قانون پارتو، واکنش فریدل کرافتز و غیره، مبادرت کرده‌اند.

۱۴. انکار آثار یا اندیشه‌های دیگران (دعاوی منفی)

۱۵. منازعه با دعاوی دیگران (تجلیل منفی)

در مجامع علمی بین‌المللی بیش از ۲۵۰۰ نوع شیوه استناددهی وجود دارد. در دانشکده کارآفرینی برای منبع‌نویسی اسناد علمی خود بسان بسیاری از دانشکده‌های علوم انسانی و اجتماعی از شیوه انجمن روانشناسان آمریکا (APA)، استفاده می‌شود. این دستنامه تلخیصی از این شیوه است.

امید است این دستنامه برای دانشجویان گرامی در کنار استفاده از نرم‌افزارهای مدیریت منابع چون EndNote و Mendeley مورد استفاده و بهره‌گیری قرار گیرد.

با آرزوی موفقیت روزافزون
تیم کتابخانه تخصصی کارآفرینی
بهمن ۱۳۹۶

۱. قواعد استناد در متن

۱-۱. استناد به اثری که یک پدیدآورنده داشته باشد

قاعده کلی
(پرانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتر بسته)
مثال فارسی
(بابزاده، ۱۳۷۸)
مثال انگلیسی
(Jones, 1998)

[فهرست مطالب](#)

۲-۱. استناد به اثری که دو پدیدآورنده داشته باشد

قاعده کلی
(پرانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتر بسته) ! بعد از پدیدآورنده اول به جای "ویرگول" از "واو عطف" نیز می‌توان استفاده کرد.
مثال فارسی
(الماسی، احسانی، ۱۳۸۲) یا (الماسی و احسانی، ۱۳۸۲)
مثال انگلیسی
(Smith, John, 1970) or (Smith & John, 1970) or (Smith, & John, 1970)

[فهرست مطالب](#)

۳-۱. استناد به اثری که بیش از سه پدیدآورنده داشته باشد

در صورتیکه اثر دارای سه تا پنج پدیدآورنده است، در اولین استناد نام خانوادگی همه، به ترتیبی که در حالت قبل ذکر شد و در استنادهای بعدی فقط نام اولین پدیدآورنده به همراه عبارت "و دیگران" و در انگلیسی "et al." ذکر می‌شود.
نکته: در صورتیکه اثر دارای شش یا تعداد بیشتری پدیدآورنده است، در هر بار استناد به آن اثر، فقط به ذکر نام خانوادگی اولین پدیدآورنده به همراه عبارت "و دیگران" و در انگلیسی "et al." اکتفا می‌شود.

قاعده کلی
در اولین مرتبه استناد: (پرانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده سوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده چهارم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده پنجم (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتر بسته) در دومین مرتبه استناد: (نام خانوادگی پدیدآورنده اول و دیگران، سال نشر) ! بعد از پدیدآورنده اول به جای "ویرگول" از "واو عطف" نیز می‌توان استفاده کرد.
مثال فارسی
در اولین مرتبه استناد: (حسینی، مجتهدی، فرامرزپور، دارابی، و احسانی، ۱۳۸۲) در دومین مرتبه استناد: (حسینی و دیگران، ۱۳۸۲)

مثال انگلیسی

First citation: (Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, 1991)

Second time citation: (Payne et al., 1991)

[فهرست مطالب](#)

۴-۱. استناد به اثری که نام پدیدآورنده در متن آمده باشد

در صورتیکه نام پدیدآورنده اثر در متن آمده است، بلافاصله پس از آن، فقط سال نشر در داخل پرانتز ذکر می شود.

مثال فارسی

ابراهیم و محسنی (۱۳۸۲) معتقدند فقر فرهنگی زاده فقر اقتصادی است.

مثال انگلیسی

Write and Mitchell (1994) found that although there was . . .

[فهرست مطالب](#)

۵-۱. استناد به نقل قول مستقیم از یک اثر

۱-۵-۱. در صورتیکه نقل قول مستقیم از یک اثر کمتر از ۴۰ کلمه باشد

در صورتیکه نقل قول کوتاه (یعنی کمتر از ۴۰ کلمه) باشد باید داخل گیومه قرار گیرد. علائم سجاوندی، مثل ویرگول، نقطه، نقطه ویرگول انتهای نقل قول، پس از پرانتز استناد قرار می گیرند. در صورتیکه این علائم در وسط جمله نقل قول قرار داشته باشند به همان شکل ظاهر می شوند. علامت سؤال و تعجب، در صورتیکه بخشی از نقل قول باشند، در جای خود و در صورتیکه مربوط به متن باشند پس از پرانتز استناد ظاهر می شوند.

مثال فارسی

کسیر معتقد است، "انتخاب علل کاملاً آزاد است: هر چیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید" (شایگان، ۱۳۷۱، ص ۱۳۳).

مثال انگلیسی

She stated, "Students often had difficulty using APA style" (Jones, 1998, p. 199), but she did not offer an explanation as to why.

According to Jones (1998), "Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time" (p. 199).

Jones (1998) found "Students often had difficulty using APA style" (p. 199); what implications does this have for teachers?

[فهرست مطالب](#)

۱-۵-۲. در صورتیکه نقل قول مستقیم از یک اثر بیشتر از ۴۰ کلمه باشد

در سطر اول پاراگراف نام پدیدآورنده و سال نشر اثر (در صورت نداشتن پدیدآورنده، عنوان اثر) ذکر می شود و پس از گذاشتن علامت دو نقطه، با فاصله گذاری دو سطر و با تو رفتگی پنج فاصله نقل قول مستقیم درج می شود. (لازم به ذکر است که برای کلیه سطرهای نقل قول همین قاعده حاشیه بندی رعایت می شود). در پایان پس از گذاشتن علامت سجاوندی پایانی مربوط به نقل قول، شماره صفحه در داخل پرانتز ذکر می شود و پس از آن نقطه پایان آن بخش از متن قرار می گیرد.

مثال فارسی
شایگان (۱۳۷۱) می‌گوید: در حالیکه قانون علّیت در شیوه عقل استدلالی و روش علمی بین برخی از علل و برخی از معلول‌ها رابطه‌ای یکجانبه برقرار می‌سازد، در بینش اساطیری انتخاب علل کاملاً آزاد است و هر چیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید (ص ۱۳۳).
مثال انگلیسی
Jones's 1993 study found the following: Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time citing sources. This difficulty could be attributed to the fact that many students failed to purchase a style manual or to ask their teacher for help. (p. 199).
فهرست مطالب

۶-۱. استناد به فصل خاصی از یک کتاب

قاعده کلی
(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، فاصله) سال نشر (ویرگول، فاصله) شماره فصل (در فارسی به دنبال حرف "ف" و در انگلیسی به دنبال اختصار "chap." می‌آید) (پرانتز بسته)
مثال فارسی
(مجتهدزاده، ۱۳۸۱، ف ۴)
مثال انگلیسی
(Hermione, 1983, chap. 3)
فهرست مطالب

۷-۱. استناد به اثری که فاقد تاریخ نشر است

قاعده کلی
در فارسی: (پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، فاصله) عبارت بی‌تا (پرانتز بسته) ! بی‌تا مخفف "بی‌تاریخ" در انگلیسی: (پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، فاصله) عبارت n.d. (پرانتز بسته) ! n.d. مخفف "no date"
مثال فارسی
(شودبرگ، بی‌تا)
مثال انگلیسی
(Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, n.d.)
فهرست مطالب

۸-۱. استناد به اثری که فاقد پدیدآورنده است

در این حالت عنوان سرشناسه قرار می‌گیرد، بدین ترتیب که به جای نام خانوادگی پدیدآورنده کلمات آغازین عنوان در داخل گیومه قرار می‌گیرد و پس از آن سال نشر اثر ذکر می‌شود. لازم به ذکر است، آغاز کلمات عنوان انگلیسی باید با حروف بزرگ درج شود.

قاعده کلی
(پرانتز باز) (گیومه باز) عنوان (ویرگول، فاصله) (گیومه بسته) سال نشر اثر (پرانتز بسته)
مثال فارسی
"هورمون‌های تقویت‌کننده هوش،" (۱۳۸۲)
مثال انگلیسی
("Using APA," 2001)

[فهرست مطالب](#)

۹-۱. استناد به اثری که فاقد تاریخ نشر و پدیدآورنده است

قاعده کلی
در فارسی: (پرانتز باز) (گیومه باز) عنوان اثر (ویرگول، یک فاصله) (گیومه بسته) عبارت بی‌تا (پرانتز بسته) ! بی‌تا مخفف "بی تاریخ"
در انگلیسی: (پرانتز باز) (گیومه باز) عنوان اثر (ویرگول، یک فاصله) (گیومه بسته) عبارت بی‌تا (پرانتز بسته) ! n.d. مخفف "no date"
لازم به ذکر است، آغاز کلمات عنوان انگلیسی باید با حروف بزرگ درج شود.
مثال فارسی
("شیوه‌های استناد،" بی‌تا)
مثال انگلیسی
("Totoring and APA," n.d.)

[فهرست مطالب](#)

۱۰-۱. استناد به مصاحبه‌ای که با فرد مشخصی انجام شده، نامه‌های دریافتی، گفت‌وگوی تلفنی و یا هر ارتباط شخصی دیگر

قاعده کلی
۱- نام و نام خانوادگی فرد در متن ذکر شود.
۲- در انتهای جمله داخل پرانتز از عبارت "ارتباط شخصی" استفاده شود و در ادامه به این صورت انجام شود: (ارتباط شخصی، تاریخ ارتباط)
مثال فارسی
احمد امینی نیز معتقد است که استفاده از شیوه‌نامه انجمن روانشناسی آمریکا، بدون طی دوره آموزشی خاص آن، برای بسیاری از دانشجویان دشوار است (ارتباط شخصی، ۱۲ فروردین ۱۳۸۲)
مثال انگلیسی
A. P. Smith also claimed that many of her students had difficulties with APA style (Personal communication, November 3, 2002)

[فهرست مطالب](#)

۱۱-۱. استناد به بیش از یک اثر در بخش مشخصی از متن

قاعده کلی
به ترتیب الفبای نام خانوادگی اولین پدیدآورنده هر اثر مرتب و با نقطه ویرگول از یکدیگر جدا می‌شوند.
مثال فارسی
شعر حجم تا به امروز نتوانسته است طیف وسیعی از شاعران جوان این مرز و بوم را به مانیفیست خود علاقمند سازد (احراری، ۱۳۸۲؛ پیدر، یوسفی، ۱۳۸۳).
مثال انگلیسی
Reviews of research on religion and health have concluded that at least some types of religious behaviors are related to higher levels of physical and mental health (Gartner, Larson, & Allen, 1991; koenig, 1990; Levin & Vanderpool, 1991; Maton & Pargament, 1987; Paloma & Pendleton, 1991; Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, 1991).

[فهرست مطالب](#)

۲. قواعد استناد در فهرست مأخذ

۱-۲. استناد به کتاب

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) [در صورت وجود شرح ویرایش یا صفحه‌شمار (یک فاصله)] [پرانتز باز] شرح ویرایش (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) محل نشر (دو نقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه)

[فهرست مطالب](#)

نمونه‌هایی از استناد به کتاب

۱-۲-۲. استناد به کتاب با یک تا شش نویسنده

مثال فارسی
حری، عباس (۱۳۸۱). <i>آیین نگارش علمی</i> (ویرایش ۳). تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه. پیمانی، پوریا؛ اسماعیلی، لهراسب (۱۳۸۱). <i>روانشناسی خانواده: نگاهی به اثرات سوء طلاق بر آینده فرزندان</i> . مشهد: خانواده. ملکی، اسماعیل؛ سهرابی، اعتماد؛ بشیری، حسن؛ سلوکی، مصطفی؛ بینایی، مینو؛ و احتشامی، رامین (۱۳۸۲). <i>بیماری‌های کودکان</i> (ویرایش ۲). تهران: پزشکیار.

مثال انگلیسی

Bernstein, T. M. (1965). *The careful writer: A modern guide to English usage*. New York: Athenaeum.

Strunk, W., Jr., & White, E. B. (1976). *The elements of style* (3rd ed.). New York: Macmillan.

Paloutzian, R. F., Clements, S. D., Maher, B. A., Riesen, A. H., Wilson., J. G., & Fraser, F. C. (1996). *Invitation to the Psychology of religion* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۲. استناد به کتاب با بیش از شش نویسنده

مثال فارسی
افراسیابی، شاهین؛ رستمیان، پروا؛ سلطانیه، مستانه؛ اعتمادی، رضا؛ پهلوانی، آریا؛ تجارت پیشه، اردلان؛ و دیگران (۱۳۸۲). <i>برنامه‌های تنظیم خانواده در کشورهای جهان سوم</i> (۲ ج). تهران: ادارک.

مثال انگلیسی
Paloutzian, R. F., Clements, S. D., Maher, B. A., Riesen, A. H., Wilson., J. G., Fraser, F. C., & et al. (1996). <i>Progress in experimental ersonality research</i> (6 vols). New York: Academic Press.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۳. استناد به کتاب دارای مؤلف و ویراستار، یا گردآورنده

مثال فارسی
اعتمادی، سالار (۱۳۸۲). <i>تاریخ ادبیات فرانسه</i> (رسول هاشمی، ویراستار). تهران: ادبستان.
مثال انگلیسی
Anderson, J. B. (1989-1999). <i>A history of mythology and culture</i> (M. Arlan, Ed.) (Vols. 1-10). New York: Preston Press.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۴. استناد به کتاب دارای مؤلف و مترجم

برای استناد به کتاب ترجمه شده نیز مانند استناد به کتاب به زبان اصلی برخورد می‌شود، با این تفاوت که نام مترجم پس از عنوان، به شکل طبیعی، در پرانتز درج و تاریخ نشر اثر اصلی پس از وضعیت نشر، به دنبال عبارت "نشر اثر اصلی" ذکر می‌شود.

مثال فارسی
هرسی، پال؛ بلانچارد، کنت (۱۳۷۵). <i>مدیریت رفتار سازمانی</i> (علی علاقه بند، مترجم). تهران: امیرکبیر (نشر اثر اصلی ۱۹۷۲).
کوم، ایلینا (۱۳۷۹). <i>بشریت در سرایشی انحطاط: تأملی جامعه‌شناختی بر پدیده اعتیاد</i> (پریسا مومنی و بهادر بشیری، مترجمان). شیراز: رزم آزما (نشر اثر اصلی ۱۹۸۹).
مثال انگلیسی
Foucault, M. (1995). <i>Discipline and Punish</i> (A. Sheridan, Trans.) (2nd ed.). New York: Vintage Books (Original work published 1978).
Freud, S. (1961). <i>The ego and the id</i> (J. Strachey, Ed. and trans.). London: Hogarth Press (Original work published 1923).
Luria, A. R. (1969). <i>The mind of a mnemonist</i> (L. Solotaroff, Trans.). New York: Avon Books (Original work published 1965).

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۵. استناد به کتاب بدون مؤلف دارای ویراستار، مترجم، یا گردآورنده

مثال فارسی
احمدیان، آرام (ویراستار) (۱۳۸۳-۱۳۸۲). <i>ریاضیات کاربردی</i> (۶ ج). تهران: اقلیدس.
رمضانی، پوریا (مترجم) (۱۳۸۲). <i>اپیدمیولوژی جنون گاوی در انگلستان</i> . تهران: پزشکیار (نشر اثر اصلی ۱۹۹۹).
مثال انگلیسی
Maher, B. A. (Ed.). (1964-1972). <i>Progress in experimental personality research</i> (6 vols.). New York: Academic Press.
Wilson, J. G., & Fraser, F. C. (Eds.). (1977-1978). <i>Handbook of teratology</i> (Vols. 1-4). New York: Plenum Press.

۲-۱-۶. استناد به کتاب با پدیدآورنده سازمانی

در صورتیکه پدیدآورنده سازمانی ناشر اثر نیز هست، می‌توان به‌جای تکرار آن در بخش وضعیت نشر (ناشر) فقط به ذکر کلمه "پدیدآورنده" یا "Author" اکتفا کرد.

مثال فارسی
انجمن شاعران جوان ایران (۱۳۸۲). <i>تذکره شاعران معاصر</i> . تهران: پدیدآورنده.
مثال انگلیسی
U.S. Government Printing Office. (1973). <i>Style manual</i> (Rev. ed.). Washington, D.C.: Author.
American Psychiatric Association. (1994). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (4th ed.). Washington, D.C.: Author.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۷. استناد به کتاب با پدیدآورنده نامشخص

مثال فارسی
علت‌شناسی پرخاشگری کودکان دبستانی (ویرایش ۳). (۱۳۸۲). اصفهان: سپیده.
مثال انگلیسی
<i>Self-consciousness and social anxiety</i> (4th ed.). (1980). San Francisco: W. H. Freeman.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۸. استناد به کتاب با تاریخ نشر نامشخص

مثال فارسی
اصلانی، فریدون (بی‌تا). <i>رویکردی نوین به تازه‌های علم نجوم</i> . اصفهان: مازیار.
مثال انگلیسی
Gardener, E. D. (n.d.). Heretics. In S. Nevins & L. Bointer (Eds.), <i>16th Century England</i> (pp. 327-384). London: Methaneon.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱-۹. استناد به کتاب زیر چاپ

مثال فارسی
بهاری، میثم (زیرچاپ). <i>ترمینولوژی پزشکی: فرهنگ دو زبانه فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی برای دانشجویان پرستاری</i> (ویرایش ۲). مشهد: هوشمند.

مثال انگلیسی

Anderson, W. R. (in press). *Studies in military history: Perspectives on racism: The new world order*. New York: Preston Press.

[فهرست مطالب](#)

۱-۲-۱۰. استناد به کتاب چندجلدی

مثال فارسی

پرچمی، پروانه (۱۳۸۱). *نگاهی به جغرافیای سیاسی خاورمیانه* (۵ ج). مشهد: سیاست روز.

مثال انگلیسی

Arnheim, R. (1971). *Art and visual perception* (4 vols.). Berkeley, CA: University of California Press.

[فهرست مطالب](#)

۱-۲-۱۱. استناد به کتاب چندجلدی با تاریخ نشر چند ساله

مثال فارسی

حاتمی، سهراب؛ پرویزی، رویا؛ سرابی، صهبا (ویراستاران). (۱۳۸۲-۱۳۷۹). *دستنامه پرستاری نوین* (ج ۱-۳). تهران: پزشکیار.

پورستار، آصف (۱۳۸۰-۱۳۷۸). *خزندگان کویر ایران* (۲ ج). تهران: کویر.

مثال انگلیسی

Wilson, J. G. & Fraser, F. C. (Eds.). (1977-1978). *Handbook of teratology* (Vols. 1-4). New York: Plenum press.

Maher, B. A. (Ed.). (1964-1972). *Progress in experimental personality research* (6 vols.). New York: Academic Press.

[فهرست مطالب](#)

۱-۲-۱۲. استناد به یک جلد از کتاب چند جلدی

مثال فارسی

میامی، میمنت؛ احمدی، فریار (ویراستاران) (۱۳۸۲). *آسیب‌شناسی طلاق* (ج ۲). شیراز: خانواده سبز.

مثال انگلیسی

Maher, B. A. (Ed.). (1972). *Progress in experimental personality research* (vol. 6). New York: Academic Press.

[فهرست مطالب](#)

قاعده کلی
<p>نام خانوادگی پدیدآورنده فصل (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان فصل به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) حرف اضافه "In" یا "در" (یک فاصله) شرح پدیدآورندگان اثر اصلی به شکل طبیعی (ویرگول، یک فاصله) عنوان اثر اصلی به شکل ایرانی/ایتالیک (یک فاصله) (پرانتز باز) شرح ویرایش (ویرگول، یک فاصله) شماره فصل (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) محل نشر (دو نقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه)</p>
مثال فارسی
<p>ارشادی، مبین (۱۳۸۲). تعیین دستمزد. در محمدجواد مقتدایی و علی ایثاری (گردآورندگان)، <i>مبانی اقتصاد</i> (ف ۴، ص ۵۴-۶۸). تهران: ارژنگ.</p> <p>فریور، رویا، و معتمدی، آراین (۱۳۸۱). توکسوپلاسمازوسیس. در نوید ایمانیان (ویراستار)، <i>بیماری‌های مادرزادی در نوزادان</i> (ص ۵۶۱-۶۷۸). مشهد: دانش نوین.</p>
مثال انگلیسی
<p>Shea, J. D. (1992). Religion and sexual adjustment. In J. F. Schumaker (Ed.), <i>Religion and mental health</i> (Vol. 2, pp. 70-84). New York: Oxford University Press.</p> <p>Harlow, H. F. (1958). Biological and biochemical basis of behavior. In D. C. Spencer (Ed.), <i>Symposium on interdisciplinary research</i> (pp. 239-252). Madison: University of Wisconsin Press.</p>

[فهرست مطالب](#)

۲-۳. استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب

برای استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده در یک کتاب مانند استناد به فصلی از کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از نام و نام خانوادگی مترجم کتاب، داخل پرانتز در فارسی کلمه "مترجم یا مترجمان" و در انگلیسی (Trans) ذکر می‌شود.

در صورتیکه فصل یا مقاله مورد استناد دارای مترجم است، پس از عنوان فصل و قبل از گذاشتن نقطه، داخل پرانتز، نام و نام خانوادگی مترجم یا مترجمان، به شکل طبیعی، درج می‌شود.

مثال فارسی
<p>نلسون، ادوارد (۱۳۸۲). آناتومی قلب. در بهرام خسروی (ویراستار و مترجم)، <i>آناتومی بدن انسان</i> (ج. ۲، ص ۷۷-۱۰۸). تهران: دامنه (نشر اثر اصلی ۱۹۹۹).</p> <p>شوارتز، فیلیپ (۱۳۸۲). درمان آسم (یاسمین رویایی و پرستو الیکایی، مترجمان). در بهمن قبادی و ادریس اعتمادی (ویراستاران)، <i>بیماری‌های تنفسی: تشخیص و درمان</i> (ص ۷۷-۱۴۵). تهران: پزشکیار (نشر اثر اصلی ۲۰۰۱).</p>

مثال انگلیسی

Altallan, M. (2001). The Oxbird legacy. In T. Boynes (Ed. & Trans), *The Standard edition of the complete works of Altallan* (vol. 22, pp. 14-64). New York: Preston Press (Original work published 1973).

Piaget, J. (1988). Extracts from Piaget's theory (G. Gellerier, & J. Langer, Trans.). In K. Richardson & S. Sheldon (Eds.), *Cognitive development to adolescence: A reader* (pp. 3-18). Hillsdale, NJ: Erlbaum (Reprinted from manual of child psychology, 703-732, by P. Mussen, Ed., 1970, New York: Wiley).

[فهرست مطالب](#)

۴-۲. استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف

برای استناد به واژه‌نامه و دایرةالمعارف مانند فصلی از کتاب برخورد می‌شود، با این تفاوت که به جای عنوان فصل، عنوان مدخل نوشته می‌شود.

مثال فارسی

بهمنی، ارژنگ (۱۳۸۲). معادلات چندمجهولی. در *دایرةالمعارف ریاضیات* (ویرایش ۲). (ج. ۲، ص ۵۵-۵۷). تهران: اقلیدس.

مثال انگلیسی

Bergman, P. G. (1993). Relativity. In *The new encyclopedia Britannica* (2nd ed.). (Vol 26, pp. 501-508). Chicago: Encyclopedia Britannica.

[فهرست مطالب](#)

۵-۲. استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف

در استناد به این گونه منابع، به عنوان یک کل، باید مانند استناد به کتاب برخورد کرد.

مثال فارسی

زاهدی، شمس السادات؛ الوانی، مهدی؛ فقیهی، ابوالحسن (۱۳۷۶). فرهنگ جامع مدیریت. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.

مثال انگلیسی

Sanborn, W. B. (Ed.). (2001). *Dictionary of tribal mythologies* (4th ed., Vols. 1-14). New York: Preston Press.

[فهرست مطالب](#)

۶-۲. استناد به تک‌نگاشت

۶-۲-۱. استناد به تک‌نگاشت با شماره کلی، نسخه، و فروست

قاعده کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان (نقطه، یک فاصله) عنوان کلی تک نگاشت‌ها به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره کلی (پرانتز باز) شماره نسخه (ویرگول، یک فاصله) در فارسی عبارت "شماره فروست" و در انگلیسی Serial No. (یک فاصله) شماره فروست (پرانتز بسته، نقطه)

مثال فارسی
احمدیان، مروان (۱۳۸۱). تاریخ ناصری. <i>تک‌نگاشت‌های انجمن پژوهش‌های تاریخی</i> ، ۵۴ (۲)، شماره فروست (۳۴۵).
مثال انگلیسی
Wisener, A., & Jameson, M. L. (2002). Parental understanding of pretense. <i>Monographs of the society for research in parenting</i> , 78 (3, Serial No. 422).

[فهرست مطالب](#)

۲-۶-۲. استناد به تک‌نگاشت به عنوان ضمیمه مجله

برای استناد به تک‌نگاشتی که به صورت ضمیمه مجله منتشر شده است مانند قواعد فوق‌الذکر عمل می‌شود، با این تفاوت که به جای عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها، عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک قرار می‌گیرد و به جای شماره فروست نیز شماره قسمت مربوط به تک‌نگاشت ذکر می‌شود.

مثال فارسی
الهی، حسن؛ مجتهدی، عباس (۱۳۸۲) اپیدمیولوژی تب کنگو. <i>اپیدمیولوژی</i> ، ۵۸ (۲، ق. ۲).
مثال انگلیسی
Bishop, A. L., & Bishop, P. S. (1999). Atmospheric anomalies. <i>Journal of Experimental Geography Monographs</i> , 70 (3, Pt. 2).

[فهرست مطالب](#)

۲-۶-۳. استناد به تک‌نگاشت درج شده در مجله

برای استناد به تک‌نگاشتی که مانند مقاله در مجله درج شده است، مانند مقاله مجله (که قواعد آن در ادامه آمده است) عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان تک‌نگاشت فاصله قرار داده و، داخل کروشه، در فارسی [تک‌نگاشت] و در انگلیسی [Monograph] ذکر می‌شود.

مثال فارسی
بهاری، مهشید (۱۳۷۹). علت‌شناسی روان‌پریشی در جوامع شهری [تک‌نگاشت]. <i>روانشناسی امروز</i> ، ۸۵، ۳۶۶-۳۹۰.
مثال انگلیسی
West, M. D., Evans, C. B. & Mays, W. (1999). Validity of the Type B personality [Monograph]. <i>Journal of Cultural Psychology</i> , 82, 344-426.

[فهرست مطالب](#)

۷-۲. استناد به مقاله مجله

قاعده کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه)

[فهرست مطالب](#)

۱-۷-۲. استناد به مقاله مجله فاقد شماره

مثال فارسی

میثاقی، مهوش (۱۳۸۲). مطالعه علل اضطراب دختران مدرسه راهنمایی ارشاد کرمان. *روانشناسی امروز*، ۵، ۴۵-۶۲.

مثال انگلیسی

Beatty, J. (1982). Task-evoked pupillary responses, processing load, and the structure of processing resources. *Psychological Bulletin*, 91, 276-292.

Cates, A. R., Harris, D. L., Boswell, W., Jameson, W. L., Yee, C., Peters, A. V., et al. (1991). Figs and dates and their benefits. *Food Studies Quarterly*, 11, 482-489.

[فهرست مطالب](#)

۲-۷-۲. استناد به مقاله مجله دارای شماره

مثال فارسی

خرّی، عباس (۱۳۸۲). مروری بر مفاهیم و نظریه‌ها در قلمرو اطلاع‌شناسی. *اطلاع‌شناسی*، ۱ (۱)، ۹-۳۴.

مثال انگلیسی

The control of short-term memory. (1971). *Scientific American*, 225 (2), 82-90.

Lacayo, R. (1991, April 22). Global warming: A new warning. *Time*, 137 (16), 32.

[فهرست مطالب](#)

۸-۲. استناد به مقاله مجله، با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر

برای استناد به مقاله مجله با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر، مطابق قواعد ذکر شده برای استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از ذکر عنوان به زبان اصلی مقاله، داخل کروشه، عنوان ترجمه شده ذکر می‌شود.

مثال فارسی

بحرینی، بابک (۱۳۷۹). علت‌شناسی سالک [Etiology of Leishmaniasis]. *پیدمیولوژی*، ۴ (۲)، ۴۵-۶۷.

[فهرست مطالب](#)

مثال انگلیسی

Berndt, T. J. (1981b). Effects of friendship on prosocial intentions and behavior [تأثیر دوستی بر مقاصد] و رفتار اجتماع مداری. *Child Development*, 52, 636-643.

Tremblay, G. (2000). La version française des Lois constitutionnelles du Canada [The French version of the constitutional laws of Canada]. *Les Cahiers de Droit*, 41, 33-60.

[فهرست مطالب](#)

۹-۲. استناد به مقاله ترجمه شده مجله

برای استناد به مقاله مجله، مانند استناد به مقاله مجله برخورد می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان مقاله، داخل پرانتز، نام و نام خانوادگی مترجم، به شکل طبیعی، درج می‌شود.

نکته: برای استناد به مقاله ترجمه شده در ماهنامه، هفته‌نامه، دو هفته‌نامه، و روزنامه نیز مانند استناد به مقاله اصلی منتشر شده در این رسانه‌ها (که در ادامه قواعد استناد آنها ارائه شده است) برخورد می‌شود، با این تفاوت که مانند استناد به مقاله ترجمه شده در مجله، نام و نام خانوادگی مترجم به ترتیبی که ذکر شد، پس از عنوان ذکر می‌شود.

مثال فارسی

هرنون، پیتر؛ شوارتز، کندی (۱۳۸۰). توصیه‌هایی در خصوص تدوین مقالات علمی-تحقیقی (ترجمه اعظم شاه‌بداغی). *پژوهشنامه اطلاع‌رسانی*، ۵ (۵)، ۱۲.

مثال انگلیسی

Von der Luhe, I. (1982). I without guarantees: Ingeborg Bachmann's Frankfurt lectures on Poetics (M. T. Kraus, Trans). *New German Critique*, 8 (27), 31-56.

[فهرست مطالب](#)

۱۰-۲. استناد به مقاله زیر چاپ مجله

برای استناد به مقاله زیر چاپ مجله، مانند استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، فقط پس از شرح پدیدآورنده در انگلیسی عبارت "in press" و در فارسی عبارت "زیر چاپ" درج می‌شود.

در صورتی که هر یک از اطلاعات مربوط به وضعیت نشر (شامل تاریخ نشر، دوره، شماره، صفحه یا صفحاتی که قرار است مقاله در آن منتشر شود) مشخص است، این اطلاعات طبق قواعدی که در استناد به مقاله مجله ذکر شد، درج می‌شود. در صورتیکه اطلاعات مربوط به وضعیت نشر مقاله مشخص نیست، فقط به ذکر نام مجله اکتفا می‌شود.

مثال فارسی

مبیینی، فرحت (زیر چاپ). چالش‌هایی فرا روی همانندسازی. *پزشکی امروز*.

احسانی، پرتو؛ شریعتی، علی (زیر چاپ)

مثال انگلیسی

Myers, B., & Ansler, M. (in press). Left, right, forward?: Racism and radical politics. *Journal of Politics and Culture*.

[فهرست مطالب](#)

۱۱-۲. استناد به ضمیمه مجله

برای استناد به مقاله مندرج در ضمیمه یک مجله، مانند استناد مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از دوره، داخل پیرانتز شماره ضمیمه ذکر می‌شود.

مثال فارسی
روستازاده، عباد؛ فرهنگی، میثم (۱۳۸۲). تاثیر اشعه مادون قرمز بر پوست. <i>بیماری‌های پوست و مو</i> ، ۱۴ (ضمیمه ۲)، ۵۸-۶۹.
مثال انگلیسی
Rogers, J. W., Kinner, R. L., Weis, V. (2000). The architecture of the gravitational lens. <i>Astronomy</i> , 16 (Suppl. 2), 170-192.
فهرست مطالب

۱۲-۲. استناد به مقاله ماهنامه، هفته‌نامه، و دو هفته‌نامه

مانند استناد مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که در قسمت تاریخ نشر، پس از سال نشر، ماه یا روز نشر نیز ذکر می‌شود.

۱-۱۲-۲. استناد به مقاله ماهنامه

مثال فارسی
احمدیان‌فر، رویا (۱۳۸۲، اسفند). تأثیر مخرب تلویزیون بر فرهنگ مطالعه. <i>خانواده</i> ، ۴۵، ۶۸.
مثال انگلیسی
Miller, J. H. (2001, April). The next interpretation of noting. <i>Cultural Trends</i> , 8.
فهرست مطالب

۲-۱۲-۲. استناد به مقاله هفته‌نامه و دو هفته‌نامه:

مثال فارسی
موسوی، احمدرضا (۱۳۸۲، آذر ۱۵). علت یابی ناهنجاری‌های رفتاری تماشاچیان مسابقات فوتبال. <i>ورزش و ورزش</i> ، ۱۵-۱۷.
مثال انگلیسی
Mercer, E., Faria, R., White, J. R., Brent, C., Moore, M., Zyglar, J. E., et al. (2003, June 15). The myth of depression. <i>Health Culture</i> , 9, 221-229.

۲-۱۳. استناد به خبرنامه

بسته به وضعیت نشر خبرنامه مانند قواعد استناد به مقاله مجله، ماهنامه، هفته‌نامه، یا دو هفته‌نامه برخورد می‌شود.

مثال فارسی
ایثاری، مرضیه (۱۳۸۱، آبان). معرفی نشریات تمام متن پزشکی شبکه جهانی اینترنت. <i>خبرنامه انجمن کاوشگران اینترنت</i> ، ۱۲، ۱۵.
تسهیلات جدید برای معلولان شاغل در ادارات دولتی (۱۳۸۱، مهر). <i>خبرنامه کارمندان دولت</i> ، ۱۰، ۱۸-۲۳.
مثال انگلیسی
Broca, J. R. (2001, Fall). Artistic training as therapy. <i>Art and Psychology Bulletin</i> , 21, 83-87.
Understanding the new regulations. (2002, May). <i>Scioto Valley Newsletter</i> , 9, 3-4.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱۴. استناد به چکیده مقاله مندرج در چکیده‌نامه

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان چکیده به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره (ویرگول، یک فاصله) شماره صفحات (نقطه)
مثال فارسی
مبینی، فردوس؛ سالاری، ابراهیم؛ معتمدی، سروناز؛ قادری، بهادر (۱۳۸۲). بررسی میزان شیوع صرع کوچک در بیماران مراجعه‌کننده با تشنج. [چکیده]. <i>چکیده‌نامه مقالات بیماری‌های مغز و اعصاب</i> ، ۱۲، ۲۵۷-۳۲۴.
مثال انگلیسی
Myers, W. L., & Jones, p. b. (1999). Cholinoceptive pyramidal cells [Abstract]. <i>Society for neuroscience Abstracts</i> , 42, 320.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱۵. استناد به چکیده مقاله مجله، به دست آمده از منبع ردیف دوم

برای استناد به چکیده مقاله مجله که از یک دست دوم استخراج شده است، ابتدا مطابق قواعد استناد به مقاله مجله، اطلاعات کتابشناختی مدرک ذکر و سپس در ادامه، در فارسی، عبارت "اخذ چکیده از" و در انگلیسی، "Abstract obtained from" نوشته و عنوان منبع دست دوم به شکل ایرانیک/ایتالیک درج می‌شود.

- پس از عنوان چکیده‌نامه یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد و شماره انتشار آن نوشته می‌شود.

- پس از شماره انتشار داخل پرانتز شماره چکیده در فارسی به دنبال "چکیده ش." و در انگلیسی "Abstract No." قرار می‌گیرد.

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره مجله (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه) عنوان منبع دست دوم به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) شماره انتشار منبع ردیف دوم (پرانتز باز) در فارسی عبارت "چکیده ش." و در انگلیسی "Abstract No." شماره چکیده (نقطه)
مثال فارسی
میتاقی، مهوش (۱۳۸۲). مطالعه علل اضطراب دختران مدرسه راهنمایی ارشاد کرمان. <i>روانشناسی/امروز</i> ، ۵، ۶۲-۴۵. اخذ چکیده از چکیده‌نامه <i>روانشناسی</i> . ۱۱ (چکیده ش. ۲۵۵).
مثال انگلیسی
Burrows, W. R., Ellitch, P. B., & Wilson, J. R. (2000). Cognitive functions of adolescents: Urban vs. rural. <i>American Journal of Cultural Neuroscience</i> , 8, 22-46. Abstract obtained from PsycSCAN: <i>Neuropsychology</i> . 10 (Abstract No. 994).

[فهرست مطالب](#)

۲-۱۶. استناد به مقاله روزنامه

- برای استناد به مقاله روزنامه مانند استناد به مقاله مجله رفتار می‌شود.

- در قسمت مربوط به تاریخ نشر به شکل زیر برخورد می‌شود:

قالب (انگلیسی):

(پرانتز باز) سال نشر (ویرگول، یک فاصله) ماه نشر (یک فاصله) روز نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

Example: (2000, March 2).

قالب (در فارسی):

(پرانتز باز) سال نشر (ویرگول، یک فاصله) روز نشر (یک فاصله) ماه نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال: (۱۳۸۲، ۱۸ فروردین)

- پس از نام روزنامه شماره صفحه (و در صورت وجود شماره ستون و گروه) درج می‌شود.

۲-۱۶-۱. استناد به مقاله روزنامه دارای نویسنده

مثال فارسی
زیبافر، احمد (۱۳۸۲، ۱۸ مهر). تاثیر بازی‌های کامپیوتری بر چاقی کودکان. <i>همشهری</i> ، ص ۱۲.
مثال انگلیسی
Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, Social status. <i>The Washington Post</i> , PP. A1, A4.
Monson, M. (1993, September 16). Urban firm obstacle to office project. <i>The Champaign Urbana News-Gazette</i> , pp. 1, 8.

مثال فارسی
تأثیر استفاده از کرم‌های ضد آفتاب در پیشگیری از ابتلا به سرطان پوست (۱۳۸۲، ۲۲ اسفند). پزشکی/امروز، ص ۲۴.
مثال انگلیسی
Counseling foreign students (1982, April 12). <i>Boston Globe</i> , p. B14. Trekking through college: Classes explore modern society using the world of Star Trek. (1995, March 15). <i>Los Angeles Times</i> , p. A3.

[فهرست مطالب](#)

مثال فارسی
مشیری، پژواک (۱۳۷۹، ۲۲ تیر). قانون ناتوان در برابر کودک‌آزاری والدین. کودک/امروز، ص ۱۳، ۱۴.
مثال انگلیسی
Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, Social status. <i>The Washington Post</i> , PP. A1, A4.

[فهرست مطالب](#)

برای استناد به نقد پس از عنوان، داخل کروشه، عبارتی که شامل کلمه نقد، نوع رسانه مورد نقد، و نام اثر است ذکر می‌شود. قالب این عبارت به شرح زیر است:

(کروشه باز) در انگلیسی عبارت "review of" و در فارسی کلمه "نقد" ذکر نوع رسانه (یک فاصله) عنوان اثر به شکل ایرانیک/ایتالیک (کروشه بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال فارسی
معتمدی، احسان (۱۳۸۲). رویکردی نوین به شناخت نیروی ذهن [نقد کتاب کیمیاگر]. نقد/امروز، ۴۲، ۲۵۵-۲۵۸. فدائی، مهان (۱۳۸۲). دست مرزادی دیگر: اتوریته‌ای خزنده [نقد سریال تلویزیونی بانویی دیگر]. زن فردا، ۴ (۲)، ۲۸-۲۵.
مثال انگلیسی
Reiner, E. J. (2001, May 20). Breaking away: A tradition of rebellion [Review of the motion picture <i>Bernice's sandals</i>] (dir. Anthony Peters). <i>New Media</i> , p. 45. Beitisse, N. (2001). Visual visor: A videotext of art history studies [Review of the video program <i>Discovering Culture</i>]. <i>Contemporary Culture</i> , 42, 3467-3499. Landower, A. (2002). Reading the ropes of the new reality [Review of the book under glass ties: <i>The new media fantasy of realism</i>]. <i>Contemporary Culture</i> , 42, 533-567.

۲-۱۸. استناد به دست نوشته منتشر نشده

در استناد به نسخه منتشر نشده، مانند استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که به جای وضعیت نشر در فارسی عبارت "دست نوشته منتشر نشده" و در انگلیسی "Unpublished manuscript" قرار می‌گیرد.

مثال فارسی
شاهبداغی، اعظم (۱۳۸۲). <i>آسیب‌شناسی استنادها</i> . دست نوشته منتشر نشده.
مثال انگلیسی
Myers, B. (1992). <i>The regimental rituals</i> . Unpublished manuscript.

[فهرست مطالب](#)

۲-۱۹. استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس

برای استناد به مقاله‌ای در مجموعه مقالات چاپ شده یک کنفرانس مانند فصلی از کتاب رفتار می‌شود، با این تفاوت که اگر در عنوان اثر اصلی (مجموعه مقالات کنفرانس) شرح کنفرانس ارائه نشده باشد، پس از ذکر عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر، اطلاعات مربوط به شرح کنفرانس (شامل عنوان و تاریخ برگزاری کنفرانس) ارائه می‌شود.

مثال فارسی
ناجی، سعید (۱۳۸۲). چالش‌های نوین فرا روی تجارت الکترونیکی. در احمد مبینی و علیرضا مجتهدی (ویراستاران)، <i>مجموعه مقالات تجارت الکترونیکی، آری یا نه</i> . کنفرانس بین‌المللی بررسی چالش‌های فراروی تجارت الکترونیک در ایران، مهر ۲۲-۲۱، (ص ۲۵-۹). تهران: بازرگان.
مثال انگلیسی
Brock, D. (1981). New public broadcasting programs and services. In J. Brown (Ed.), <i>Technology and education: Policy, implementation, and evaluation</i> . Proceedings of the National Conference on Technology and Education, January 26-28, (pp. 30-59). Lincoln: University of Nebraska Press.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۰. استناد به مقاله منتشر نشده یک کنفرانس

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) (پرانتز باز) سال (ویرگول، یک فاصله) ماه (یک فاصله) روز (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) عبارت "Paper presented at" در فارسی عبارت "مقاله ارائه شده در" عنوان کنفرانس (ویرگول، یک فاصله) محل برگزاری کنفرانس (نقطه)
مثال فارسی
سلمان، محسن (۱۳۷۹، ۸ بهمن). تأثیر خشونت ملموس فیلم‌های سینمایی وارداتی بر فرهنگ جوانان. مقاله ارائه شده در کنفرانس بین‌المللی جوان و رسانه، تهران.
مثال انگلیسی
McCornack, S. A. (1988, may). <i>When lovers become leery: The li-bias of suspicion</i> . Paper presented at the annual meeting of the international Communication Association, New Orleans, LA.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۱. استناد به پوستر کنفرانس

مانند استناد به مقاله چاپ نشده کنفرانس عمل می‌شود، با این تفاوت که به‌جای کلمه مقاله یا Paper کلمه "پوستر" یا عبارت "Poster Session" قرار می‌گیرد.

مثال فارسی
ملک احمدی، میترا (۱۳۷۹، آبان). سیر تصویرگری: از آغاز تا اکنون. پوستر ارائه شده در نشست سالانه تصویرگران کتاب کودک، تهران.
مثال انگلیسی
Durwith, N. (2001, June). <i>Indexing surveys: Software that works</i> . Poster session presented at the annual meeting of the Political Science Society, Washington, DC.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۲. استناد به گزارش دولتی

۲-۲۲-۱. استناد به گزارش دولتی منتشر شده

استناد به گزارش دولتی منتشر شده، مانند استناد به کتاب است، با این تفاوت که در اینجا ناشر سازمان دولتی است. شماره گزارش منتشر شده (در صورت وجود)، به دنبال عنوان فروست، پس از عنوان گزارش داخل پرانتز قرار می‌گیرد.

مثال فارسی
سازمان ملی حمایت از حیوانات در معرض انقراض (۱۳۸۲). <i>طرح حفاظت از شیرهای ایران</i> (شماره انتشارات سازمان حمایت از حیوانات ۱۸-۴۰۵). تهران: سازمان انتشارات دولتی ایران.
مثال انگلیسی
National Institute of Mental health (1999). <i>Psychodiagnosis: A bibliography</i> (DHHS Publication No. 12-9022). Washington, DC: U.S. Government Printing Office.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۲-۲. استناد به گزارش دولتی منتشر نشده

مثال فارسی
سازمان بهینه‌سازی صادرات غیرنفتی (۱۳۸۲). <i>شرح پیشرفت پروژه صادرات غیرنفتی کشور</i> (شماره انتشارات سازمان بهینه‌سازی صادرات غیرنفتی ۱۴-ب-۲۸۲). تهران: سازمان بهینه‌سازی امور صادرات و واردات.
مثال انگلیسی
Environmental Protection Agency (1999). <i>Progress report on the EPA acid rain program</i> (EPA Publication No. 430-R-99-011). Rockville, MD: U.S. Environmental Protection Agency.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۳-۲. استناد به گزارش و تک نگاشت دانشگاه

برای استناد به گزارش و تک نگاشت یک دانشگاه مانند استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان، شماره مربوط به اثر، داخل پرانتز، ذکر و در جایگاه ناشر نام دانشگاه و پس از آن نام دانشکده یا گروه درج می‌شود.

مثال فارسی
حیدریان، محب‌علی (۱۳۸۱). <i>اپیدمیولوژی بیماری جنون گاوی</i> (گزارش فنی ش ۱۸). تهران: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده پزشکی.
مردانی، احسان (۱۳۷۹). <i>خشونت و رسانه</i> (تک‌نگاشت ش ۱۲). تهران: دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی.
مثال انگلیسی
Griggs, J. R., & Williams, H. M. (2001). <i>Prevalence of land entitlement certificate forgeries</i> (Tech. rep. No. 17). Niederlanden, Eastern Isaawi: University of Guernsey, Crime research Centre.
Ansler, M. R., & Josse, F. (Eds.) (2001). <i>Violence, Media, and anxiety among adolescents</i> (Redding Institute Research Monograph No. 25). New London: Weim University, Department of Education.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۴. استناد به بروشور

برای استناد به بروشور مانند استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان، و پس از شرح ویرایش (در صورت وجود)، نوع رسانه داخل کروشه ذکر می‌شود.

در صورتی که یک فرد یا یک سازمان هم پدیدآورنده و هم ناشر بروشور است، مشخصات وی فقط در جایگاه پدیدآورنده ذکر و در جایگاه ناشر به ذکر کلمه "پدیدآورنده" یا "Author" اکتفا می‌شود.

مثال فارسی
گروه صنعتی ایران صنعا (۱۳۸۲). <i>دستگاه‌های ام‌تی‌پی (ویرایش ۲)</i> [بروشور]. اصفهان: پدیدآورنده.
مثال انگلیسی
Winslow-Ames Consulting Group (2003). <i>Caring for the elderly: An intensive workshop</i> (3rd ed.) [Brochure]. New York: Author.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۵. استناد به پایان‌نامه

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ دفاع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان پایان‌نامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) در فارسی عبارت "پایان‌نامه دکتری" و در انگلیسی عبارت "Unpublished doctoral dissertation" یا در فارسی عبارت "پایان‌نامه کارشناسی ارشد" و در انگلیسی عبارت "Unpublished master's dissertation" (ویرگول، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) نام شهر (نقطه)
مثال فارسی
ناجی، سعید (۱۳۸۳). <i>بررسی تفاوت‌های اساسی آمیخته بازاریابی در انتخاب پروتزهای جراحی ارتوپدی از نظر جراحان ارتوپد</i> . پایان کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران. اعتمادی، منیر (۱۳۸۲). <i>مطالعه تأثیر ساختار خانواده بر گرایش نوجوانان در مدرسه به عضویت در گروه همسالان</i> . پایان‌نامه دکتری، دانشگاه تهران، تهران.
مثال انگلیسی
Caravaggio, Q. t. (1992). <i>Trance and Clay therapy</i> . Unpublished master's thesis, Lesley University, Cambridge, MA. Wilfley, D. E. (1989). <i>Interpersonal analysis of bulimia: Normal-weight and obese</i> . Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۶. استناد به چکیده پایان‌نامه، اخذ شده از چکیده‌نامه پایان‌نامه‌ها

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر چکیده‌نامه (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان پایان‌نامه به شکل ساده (یک فاصله) (پرانتز باز) شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی (ویرگول، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) سال دفاع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره انتشار چکیده‌نامه (ویرگول، یک فاصله) کد بازیابی چکیده (نقطه)
مثال فارسی
منصوری، پروا (۱۳۸۳). مطالعه وضعیت استناد در پایان‌نامه‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲). <i>چکیده‌نامه ملی پایان‌نامه‌ها</i> ، ۱۲، ۱۵۶ پ.
مثال انگلیسی
Gans, E. L. (1982). The discovery of illusion (Doctoral dissertation, Johns Hopkins University, 1981). <i>Dissertation Abstracts International</i> , 27, 3046A.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۷. استناد به پروانه ثبت اختراع

قاعده کلی
نام خانوادگی مخترع (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام مخترعان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ ثبت اختراع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) نام کشوری که اختراع در آنجا به ثبت رسیده است (نقطه، یک فاصله) در انگلیسی Parent No. و در فارسی "اختراع ش" به شکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله) شماره اختراع به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) نام محل سازمان ثبت اختراع (دو نقطه، یک فاصله) نام سازمان ثبت اختراع (نقطه)
مثال فارسی
احسانی، آرش (۱۳۸۲). ایران. <i>اختراع ش</i> ۱۲۵۴. تهران: سازمان ثبت اختراعات کشور.
مثال انگلیسی
Smith, I. M. (1988). U.S. <i>Parent No. 123,445</i> . Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۸. استناد به پخش یا برنامه رادیویی یا تلویزیونی

قاعده کلی
نام خانوادگی تهیه‌کننده یا کارگردان یا مسؤول محتوایی اثر (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان مسؤولیت فرد (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ پخش (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) در فارسی [پخش تلویزیونی] یا [پخش رادیویی] یا [برنامه تلویزیونی] یا [برنامه رادیویی] و در انگلیسی [Television broadcast] یا [Radio broadcast] یا [Radio program] یا [Television program] (نقطه، یک فاصله) محل استقرار شبکه (دو نقطه، یک فاصله) نام شبکه (نقطه)

مثال فارسی

احمدنژاد، پروانه (تهیه کننده). (۱۳۸۲، ۱۲ اردیبهشت). *نگاهی بر تمدن های کهن*. [پخش رادیویی]. تهران: شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی ایران.

میثمی، مینا (تهیه کننده)؛ سلمانی، سهراب (نویسنده). (۱۳۸۱، ۱۵ مهر). *راز بقا: جنگل های درهم تنیده آفریقا* [برنامه تلویزیونی]. تهران: شبکه سوم سیمای جمهوری اسلامی ایران.

مثال انگلیسی

Crystal, L. (Executive Producer). (1993, October 11). *The MacNeil/Lehrer news hour* [Television broadcast]. New York and Washington, DC: Public Broadcasting service.

Keillor, Garrison (Producer), & Smith, Lynn (Director). (1993, October 2). *A prairie home companion* [Radio program]. St. Louis, MO: KMOX.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۹. استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی

۲-۲۹-۱. استناد به کل سریال

برای استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی مانند استناد به پخش تلویزیونی یا رادیویی عمل می شود، فقط نوع رسانه [Radio series, Television series] یا [سریال رادیویی]، [سریال تلویزیونی] درج می شود.

مثال فارسی

رستم آبادی کلایه، محمد (تهیه کننده). (۱۳۸۲-۱۳۸۳). *پرواز اعتماد* [سریال تلویزیونی]. تهران: شبکه پنج سیمای جمهوری اسلامی ایران.

عمرانی، محمد (سردبیر). (۱۳۷۴-۱۳۷۵). *ماجراهای آقای خوشبخت* [سریال رادیویی]. تهران: شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی ایران.

مثال انگلیسی

Michaels, D. A. (producer). (2002). *The heart* [Television series]. New York: WNWTV.

[فهرست مطالب](#)

۲-۲۹-۲. استناد به یک قسمت از سریال تلویزیونی یا رادیویی

قاعده کلی

نام خانوادگی تهیه کننده یا کارگردان یا مسؤول محتوایی اثر (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان مسؤولیت فرد (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ ساخت (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان قسمت به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) حرف اضافه "In" یا "در" (یک فاصله) شرح پدیدآورندگان اثر اصلی به همراه مسؤولیت هر فرد به شکل طبیعی (ویرگول، یک فاصله) عنوان کلی سریال به شکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله) [Television series episode] یا [Radio series episode] در فارسی [یک قسمت از سریال تلویزیونی] یا [یک قسمت از سریال رادیویی] نام محل استقرار شبکه (دو نقطه، یک فاصله) شبکه (نقطه)

مثال فارسی
اجتهادی، مهرانگیز (نویسنده)؛ و پراشی، مهین (کارگردان) (۱۳۷۹). طلاق. در مریم مشیری و مینا براتی (تهیه‌کنندگان)، <i>در هنر/تروی زندگی</i> [یک قسمت از سریال تلویزیونی]. تهران: شبکه پنج سیمای جمهوری اسلامی ایران.
مثال انگلیسی
Hall, B. (Writer) & Sackheim, D. (Director) (1999). The last word. In J. DeWitt, A. Brenneman, & N. Chaidez (Producers), <i>Judging Amy</i> [television series episode]. New York: New York Broadcasting Company.

[فهرست مطالب](#) ▲

۳۰-۲. استناد به منابع دیداری و شنیداری (لوح فشرده، نوار کاست، نوار ریل، نوار ویدئو، و جز آن)

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (خواننده، گوینده، آهنگساز، تهیه‌کننده، کارگردان و به‌طور کلی اولین مسؤول محتوایی اثر) (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان مسؤولیت فرد (پرانتز بسته) [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (به دنبال شرح هر پدیدآورنده نوع مسؤولیت وی داخل پرانتز ذکر شود) (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ تولید اثر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله، گروه باز) نوع رسانه (گروه بسته، نقطه، یک فاصله) محل تولید اثر (دو نقطه، یک فاصله) نام استودیو فیلمسازی، سازمان یا شرکت سازنده فیلم (نقطه)
مثال فارسی
احمدیان، پرتو (خواننده)؛ اشعری، موسوی (شاعر) (۱۳۸۲). تولد پاییز [لوح فشرده]. تهران: آوا. مردانی، بابک (تهیه‌کننده)؛ و محسنی، ایمان (کارگردان) (۱۳۸۲). <i>پروانه‌ای بر شانه تو</i> [نوار ویدئو]. تهران: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.
مثال انگلیسی
Miro, J. L. (Speaker). (2001). <i>Pressure, Poison, and the physics of purity</i> [Cassette recording] No. 310-450-88-B. Washington, DC: International Society of Mystery Writers. Bruel, P. (1999). <i>Au café des delices. On Juste Avant</i> [CD]. Paris: MM Musique. McFerrin, Bobby (Vocalist). (1990). <i>Medicine music</i> [Cassette recording]. Hollywood, CA: EMI-USA. Weir, P. B. (Producer), & Harrison, B. F. (Director). (1992). <i>Levels of consciousness</i> [Videotape]. Boston, MA: Filmways.

[فهرست مطالب](#) ▲

۳۱-۲. استناد به فیلم سینمایی

برای استناد به فیلم سینمایی نیز مانند استناد به منابع دیداری شنیداری عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان فیلم به‌جای نوع رسانه در فارسی عبارت [فیلم سینمایی] و در انگلیسی [Motion picture] درج می‌شود.

مثال فارسی
اعتمادی، پروا (تهیه کننده)، و افتخاری، روناک (کارگردان) (۱۳۸۲). شهر دود و درد [فیلم سینمایی]. تهران: بنیاد فارابی.
مثال انگلیسی
Lehman, E. (Producer), & Nichols, M. (Director) (1966). <i>Who's afraid of Virginia Woolf?</i> [Motion picture]. Burbank, CA: Warner Brothers.

[فهرست مطالب](#)

۳۲-۲. استناد به منابع الکترونیکی

استناد در متن

برای استناد به منابع الکترونیکی در متن نیز مانند استناد به منابع چاپی برخورد شود، بدین ترتیب که نام خانوادگی پدیدآورنده (در صورت فقدان پدیدآورنده، عنوان اثر) به همراه تاریخ نشر، در پرانتز ذکر شود. در واقع اغلب قواعد مربوط به استناد در متن منابع چاپی در مورد منابع الکترونیکی نیز صادق است.

در استناد به یک نقل قول مستقیم یا غیرمستقیم از یک منبع الکترونیکی به جای شماره صفحه، شماره پاراگراف (در صورتی که ارائه شده است) ذکر شود. برای ذکر شماره پاراگراف می توان از اختصار para. یا از علامت اختصاری پاراگراف ¶ استفاده کرد.

مثال:

(Myers, 2000, ¶ 5)

(Beutler, 2000, Conclusion section, para. 1)

مطابق قواعد شیوه انجمن روانشناسی آمریکا رایانامه‌ها یا همان نامه‌های الکترونیکی (مانند سایر اشکال ارتباطات شخصی) فقط در متن مورد استناد قرار می‌گیرند و در فهرست مآخذ ظاهر نمی‌شوند. دلیل ظاهر نشدن آن‌ها در فهرست مآخذ این است که این نوع اطلاعات قابل بازیابی مجدد برای دیگران نیستند.

مثال:

رویا تیموریان معتقد است بیشتر دانشجویان در تدوین مقالاتشان تمایل به استفاده از نرم‌افزارهای مدیریت استناد دارند (ارتباط شخصی، ۱۲ بهمن ۱۳۸۵).

B. F. Skinner (personal communication, February 12, 1978) claimed . . .

استناد در فهرست مآخذ

معمولاً منابع اطلاعاتی موجود در اینترنت به سه دسته تقسیم می‌شوند. دسته اول منابع چاپی هستند که دارای فرمت الکترونیکی نیز هستند، مثل نسخه‌های الکترونیکی مجله‌ها و کتاب‌های چاپی که از طریق ناشرانی چون Blackwell, Ovid, ProQuest, Ebsco، از طریق اینترنت ارائه شده‌اند. دسته دوم منابعی مانند گزارش‌های دولتی یا سازمانی و مانند این‌ها هستند که به منظور گسترده ساختن امکان دسترسی به آن‌ها هم به شکل الکترونیکی و هم به شکل چاپی ارائه شده‌اند. دسته سوم منابعی هستند که اختصاصاً به شکل الکترونیکی منتشر می‌شوند، مثل مجله‌های الکترونیکی، مطالب وب‌گاه‌ها، و غیره.

برای استناد به منابع اینترنتی فارسی نیز مانند استناد به منابع اینترنتی به زبان انگلیسی برخورد شود. با این تفاوت که چون آدرس اینترنتی به زبان انگلیسی است، پیشنهاد می‌شود، داخل پرانتز درج شود.

۲-۳۲-۱. استناد به برنامه رایانه‌ای

قاعده کلی
نام خانوادگی برنامه‌نویس (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود برنامه‌نویسان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام برنامه نویس همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ ساخت (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان برنامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله، کروش به باز) [Computer program] (کروش به بسته، نقطه، یک فاصله) نام محل استقرار سازمان تولیدکننده برنامه رایانه‌ای (دو نقطه، یک فاصله) نام سازمان تولیدکننده برنامه رایانه‌ای (نقطه، یک فاصله، پرانتز باز) اطلاعات افزوده (پرانتز بسته، نقطه)
مثال انگلیسی
Arend, Dominic N. (1993). <i>Choices</i> [Computer program]. Champaign, IL: U.S. Army Corps or Engineers Research Laboratory. (CERL Report No. CH7-22510).

۲-۳۲-۲. استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک مجله چاپی

قاعده کلی (۱)
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآوردندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره مجله (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه) کلمه "بازیابی" یا "Retrieved" ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه "از" یا "from" نشانی دسترسی
قاعده کلی (۲)
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآوردندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره مجله (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه) کلمه "بازیابی" یا "Retrieved" ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه "از" یا "from" (یک فاصله) نام ناشر پایگاه داده‌ها (یک فاصله، پرانتز باز) نام پایگاه داده‌ها (پرانتز بسته، نقطه)
قاعده کلی (۳)
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآوردندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان مجله به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) کروش به باز، نوع رسانه (کروش به بسته، ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره مجله (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه) عبارت "بازیابی" یا "Retrieved from" (یک فاصله) نام ناشر پایگاه داده‌ها (یک فاصله، پرانتز باز) نام پایگاه داده‌ها (پرانتز بسته، کروش به بسته، سال (ویرگول، یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (کروش به بسته، نقطه)

مثال فارسی

- احمدیان، شهره (۱۳۸۲). بررسی رفتار استنادی اعضای هیئت علمی دانشکده علوم دانشگاه اهواز. *دانش پژوه*، ۴ (۲)، ۳۱۲-۳۱۲. بازیابی ۲۵ فروردین ۱۳۸۳، از www.daneshpazhouhj.com/articl/12a.htm
- پیمان‌زاده، شریعت (۱۳۸۲). بررسی روانشناختی پرخاشگری کودکان. *روانشناسی امروز*، ۵، ۶، ۱۵۲-۱۶۳. بازیابی ۱۶ خرداد ۱۳۸۳، از داده پرداز (پایگاه مقالات روانشناسی).
- پیمان‌زاده، شریعت (۱۳۸۲). بررسی روانشناختی پرخاشگری کودکان. *روانشناسی امروز*، [لوح فشرده]، ۵، ۶، ۱۵۲-۱۶۳. بازیابی از داده پرداز (پایگاه مقالات روانشناسی). [۱۶ خرداد ۱۳۸۳].

مثال انگلیسی

- Health-care inflation: It's baaack! (1997, March 17). *Business week*, 56-62. Retrieved March 18, 1997 from the World Wide Web: <http://www.businessweek.com/1997/11/b351852.html>
- VandenBos, G., Knapp, S., & Doe J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates. *Journal of bibliographic Research*, 5, 117-123. Retrieved October 13, 2001, from EBSCOhost database (MasterFile Elite).
- Duffin, C. (2003). Mobile cardiac service resuscitated by nurses. *Nursing Standard*, 18 (2), 9-22. Retrived October 15, 2003, from ProQuest Database (ProQuest Nursing Journals).
- Kelly, Charles S. (1994, Nov. 21). Death, taxes and Eindows general protection faults. *Government Computer News* [CD-ROM], 2, p. 52. Retrived from Information Access Company (INFOTRAC) File: Computer Select Item: 16 300 793 [March 24, 2002].

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۳. استناد به نسخه الکترونیکی چکیده مقاله یک مجله چاپی

برای استناد به چکیده مقاله یک مجله چاپی که از طریق پایگاه داده‌ها (چکیده‌نامه‌ها) یا اینترنت بازیابی شده است نیز باید مانند استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک مجله چاپی رفتار کرد، با این تفاوت که در اطلاعات مربوط به تاریخ بازیابی در انگلیسی به‌دنبال عبارت "retrived Abstract" و در فارسی عبارت "بازیابی چکیده" درج می‌شود.

در صورتی که پایگاه داده‌ها به‌صورت لوح فشرده مورد استناد قرار گرفته است، پس از عنوان مقاله، نوع رسانه که همان لوح فشرده است داخل کروشه، ذکر می‌شود. در صورت بازیابی چکیده از یک فایل مشخص نام آن و شماره دسترسی به مدرک (در صورت وجود)، به ترتیب پس از عنوان پایگاه داده‌ها ذکر می‌شوند.

مثال فارسی

- احسانی، محسن (۱۳۸۱). مطالعه گذشته نگر اپیدمیولوژی بزهکاری در کودکان طلاق. *روانشناسی امروز*، ۴ (۲)، ۵۷-۵۵. بازیابی چکیده ۲۴ مرداد، ۱۳۸۲، از داده‌پرداز (چکیده‌نامه مقالات مجلات روانشناسی).
- شاهرخی، میمنت (۱۳۸۱). مطالعه رفتار موش‌های آزمایشگاهی در برابر گرسنگی. *پژوهش*، ۴، ۴۵-۵۱. بازیابی چکیده ۲۲ اردیبهشت، ۱۳۸۲، از www.iranianjournalabstracts.com/abstract547.html

مثال انگلیسی

Jameson, M. M., Wilson, A. E., & Myers, B. R. (2003). Managing managers of hospitals in the changing workplace. *Journal of Management and Culture*, 43, 423-450. Abstract retrieved April 15, 2003, from www.abstractinfo.org/managejabstract/a25666

Ostu, T., & Saito, T. (1990). The problem of local optimality with OSMOD. *Psychometrika*, 55 (3), 517-518. Abstract retrieved May 13, 2003, from PsycINFO database.

Giovannucci, E. (1995, March 1). Physical activity, obesity, and risk for colon cancer and adenoma in men [CD-ROM]. *Annals of Internal Medicine*, 122 (5). Abstract from Ebsco File: Core Medline Item: 95150308.

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۴. استناد به مقاله یک مجله الکترونیکی اینترنتی

برای استناد به مقاله مجله الکترونیکی اینترنتی نیز مانند استناد به مقاله چاپی دارای نسخه الکترونیکی رفتار می‌شود. با این تفاوت که به جای مشخصات مجله چاپی، مشخصات مجله الکترونیکی درج می‌شود. در صورتی که مقالات با کد مشخص شده‌اند یا دارای شناسایی هستند، پس از نام مجله درج می‌شود.

مثال فارسی

معتمدی، شیوا (۱۳۸۲، آبان). وبلاگ‌نویسی: پدیده‌ای نوین در روزنامه‌نگاری بدون مرز، محدودیت و نظارت قانونی. *روزنامه‌نگار امروز*، ۱۵، م ۷. بازیابی ۴ آبان ۱۳۸۳. از www.roznamehnegareemrooz.com/article125.html

مثال انگلیسی

Cphoon, S., McCausland, J., & Swezey, L. B. (1996, September). Secrets of the garden masters: heims's secrets. *Sunset*. Retrieved March 4, 1997 from the World Wide Web: <http://pathfinder.com@AIRYiAYAC5LGsKR/..Sunset/1996/September/features/heims.html>

Fredrickson, B. L. (2000, March 7). Culivating positive emotions to optimize health and well-being. *Prevention & treatment*, 3, Article 0001a. Retrieved November 20, 2000, from <http://journals.apa.org/pr evention/volume3/pre0030001a.html>

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۵. استناد به مقاله نسخه الکترونیکی کتاب چاپی

برای استناد به نسخه الکترونیک کتاب چاپی نیز مانند استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک مجله چاپی رفتار می‌شود به این ترتیب که پس از نوشتن اطلاعات کتابشناختی کتاب چاپی، اطلاعات مربوط به تاریخ بازیابی و نشانی دسترسی درج می‌شود. در صورتی که کتاب بر روی لوح فشرده منتشر شده باشد، پس از عنوان، نوع رسانه داخل گروه، ذکر می‌شود.

مثال فارسی

کوندرا، میلان (۱۳۸۲). آهستگی (ساحل اعتمادی، مترجم). تهران: باران. بازیابی ۲ مرداد، ۱۳۸۳. از www.baranbooks.com/koundra

معتمدی، ایلیا (۱۳۸۱). *رویکردی نوین به اساطیر یونان باستان*. تبریز: آینده‌ساز. بازیابی ۱۵ خرداد، ۱۳۸۲، از آینده‌ساز (پایگاه کتاب‌های الکترونیکی)

ناجی، سعید (۱۳۸۲). *زخم‌های سرزمین من [لوح فشرده]*. تهران: نشر الکترونیکی آینده.

مثال انگلیسی

Rosenthal, r. (1987). *Meta-analytic procedures for social research* (Rev. ed.). Newbury Park, CA: Sage. Retried March 12, 2003, from www.sagebooks.com/meta-analytic.html.

Anderson, J. B. (Ed.). (1989-1999). *A history of mythology and culture* (M. Arlan, Ed.) (Vols. 1-10). New York: Preston Press. Retried April 16, 2003, from netlibrary. Mohawk Collage Library Resource Centre, Hamilton.

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۶. استناد به یک مدرک موجود در وب‌گاه (صفحه وب)

در صورتی که مدرک فاقد پدیدآورنده است، همانند مدارک چاپی، عبارت استناد با عنوان آغاز می‌شود.

در صورتی که تاریخ ایجاد صفحه وب مشخص نیست، به جای آن "بی تا" یا (n.d.) درج می‌شود.

قاعده کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مدرک به شکل ایرانیک / ایتالیک (نقطه، یک فاصله) کلمه Retrieved ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه from نشانی دسترسی

مثال فارسی

شاهبداغی، مریم (۱۳۸۳). *تلفنی که هیچ‌کس بر نمی‌دارد*. بازیابی ۲۱ تیر ۱۳۸۳، از www.maryamnaji.persianblog.com

بانک اطلاعات کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی ایران (بی تا). بازیابی ۱۲ مهر ۱۳۸۱، از www.iranlibrarianbank.com

مثال انگلیسی

American Psychological Association (2001). *Electronic reference*. Retrieved November 1, 2001, from <http://login.ezproxy.library.ualberta.ca/login?url=http://www.apastyle.org/elecref.html>

GVU's 8th WWW user survey (n.d.). Retrieved August 8, 2000, from <http://www.cc.gatech.edu/gvu/usersurveys/survey1997-10/>

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۷. استناد به مدرک دریافت شده از وب‌گاه یک دانشگاه با یک سازمان

برای استناد به مدرک دریافت شده از وب‌گاه یک دانشگاه یا یک سازمان، مانند استناد به صفحه وب رفتار می‌شود.

قبل از نوشتن نشانی اینترنتی، نام سازمان یا دانشگاه درج می‌شود.

مثال فارسی

معتمدی، محسن (۱۳۸۲). تکنولوژی و آموزش: نیاز به تحولی بنیادی. بازیابی ۱۴ بهمن ۱۳۸۲، از دانشگاه مشهد، سایت دانشکده روانشناسی: www.psychologyfaculty.edu/publications/articles/ted1.html

مثال انگلیسی

Chou, L., McClintock, R., Moretti, F., Nix, D. H. (1993). *Technology and education: New wine in new bottles: Choosing pasts and imagining educational futures*. Retrieved August 24, 2000, from Columbia University, Institute for Learning Technologies Website: <http://www.ilt.columbia.edu/publications/papers/newwine1.html>

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۸. استناد به رایانامه (نامه الکترونیکی)

مطابق قواعد شیوه انجمن روانشناسی آمریکا، نامه‌های الکترونیکی (مانند سایر اشکال ارتباطات شخصی) فقط در متن مورد استناد قرار می‌گیرند و در فهرست مآخذ ظاهر نمی‌شوند. دلیل ظاهر نشدن آن‌ها در فهرست مآخذ این است که این نوع ارتباطات قابل بازیابی مجدد برای دیگران نیستند.

۲-۳۲-۹. استناد به سیاهه خدمتگر

برای استناد به سیاهه خدمتگر مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای تاریخ نشر، تاریخ ارسال نامه قرار می‌گیرد. همچنین به جای نشانی دسترسی، نشانی پست الکترونیک سیاهه خدمتگر درج می‌شود.

مثال انگلیسی

Camilleri, R. (1997, March 10). *Narrative bibliography*. Retrieved March 11, 1997, from Email: H-RHETOR@msu.edu

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۱۰. استناد به گروه خبری

برای استناد به گروه خبری نیز، مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای تاریخ نشر، تاریخ ارسال خبر قرار می‌گیرد. همچنین به جای نشانی دسترسی، نشانی گروه خبری درج می‌شود.

مثال انگلیسی

Anders, J. (1997, February 21). *Global warming/climate change: A new approach*. Institute of Marine Research. Retrieved March 11, 1997, from Usenet: cgi-bin/news?msg@44430/sci.environment/330DE368._4CC8@mir.no

Link, R. (1997, January 11). *Territorial fish*. Southwest Research Institute. Retrieved March 10, 1997, from Usenet: [cgi-bin...@10016/rec.aquaria.freshwater.misc/5b9u9p\\$kod@pemracspace.swri.edu](mailto:cgi-bin...@10016/rec.aquaria.freshwater.misc/5b9u9p$kod@pemracspace.swri.edu)

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۱۱. استناد به یک سایت گوفر

برای استناد به سایت گوفر مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی سایت گوفر درج می‌شود.

مثال انگلیسی

D'Agour, A. (1996). *Classical women poets* [4 paragraphs]. [Review of the book classical women poets]. Retrieved March 10, 1997 from gopher://gopher.lib.virginia.edu:70/alpha/bmer/v97/97-I-4

No one scientific study can tell all. (1997, March 10). Retrieved march 10, 1997 from gopher.fhrc.org:70/0waisdocid%3...mer_Quest_1994/SciNews

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۱۲. استناد به سایت تل نت

برای استناد به سایت تل نت مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی سایت تل نت درج می‌شود.

مثال انگلیسی

U.S. Naval Observatory. (1997, August 20). *The mercury ion frequency standard*. Retrieved March 6, 1997 from Telnet 192.5,41.239/dukeldg o.columbia.edu/port=23login ads, set terminal to 8/N/1

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۱۳. استناد به پروتکل انتقال پرونده (FTP Site)

برای استناد به یک پروتکل انتقال پرونده مانند استناد به یک مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی پروتکل انتقال پرونده درج می‌شود.

مثال انگلیسی

Kranidiotis, A. A. (1994, June 7). *Human audio perception frequently asks questions*. Retrieved March 11, 1997 from FTP:srv-ftp.eng.cam.ac.uk/pub/comp.speech/info/HumanAudioPerception

[فهرست مطالب](#)

۲-۳۲-۱۴. استناد به مدخل وبلاگ

در صورتی که مدرک فاقد پدیدآورنده است، همانند مدارک چاپی، عبارت استناد با عنوان آغاز می‌شود.

در صورتی که تاریخ ایجاد صفحه وب مشخص نیست، به جای آن "بی‌تا" یا (n.d.) درج می‌شود.

قاعده کلی
نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) سال (ویرگول، فاصله) ماه (فاصله) روز ایجاد یا ویرایش مدخل وبلاگ (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مدخل به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عبارت Message posted to (یک فاصله) نشانی دسترسی
مثال فارسی
شاهبداغی، اعظم (۱۳۸۷، ۱ آذر). نرخ مطالعه. وبلاگ آموزشی دانشجویان کتابداری. دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. بازیابی ۱۲ دی ۱۳۸۷. Message posted to http://Shahbodaghi.blogfa.com/post-39.aspx .
مثال انگلیسی
Dean, J. (2008, May 7). When the self emerges: Is that me in the mirror? Retrieved November 30, 2008. Message posted to http://www.spring.blogsky.com/

[فهرست مطالب](#)

قواعد نظم منابع در فهرست مآخذ

- منابع مورد استناد در پایان نوشته در صفحه‌ای جداگانه مرتب و ارائه می‌شود.
- فهرست منابع مورد استناد در انگلیسی ذیل کلمه "References" و در فارسی ذیل عبارت "فهرست مآخذ" یا کلمه "مآخذ" قرار می‌گیرد و از گذاشتن گیومه، قلاب، پرانتز یا نوشتن آن به شکل زیر خطدار اجتناب می‌شود.
- فهرست مآخذ منحصرأ باید به معرفی آثاری که در متن مورد استناد قرار گرفته است بپردازد و نباید شامل یادداشت و نکته ارجاعی دیگری باشد.
- این فهرست نباید منابع "برای مطالعه بیشتر"، به منظور هدایت مخاطب در زمینه موضوع نوشته، را در گیرد.
- در فهرست مآخذ، سطرهای بعدی هر مدخل با تورفتگی درج می‌شود.
- بین عبارت‌های استناد یک سطر یک فاصله قرار می‌گیرد.
- منابع به ترتیب الفبای سرشناسه و یا عنصر آغازگر عبارت استناد، که در اغلب موارد پدیدآورنده و گاه عنوان است، مرتب می‌شود.
- در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است، ترتیب آثار بر مبنای سال و از قدیم به جدید خواهد بود.

مثال:

- حرّی، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث. نشر دانش، ۴ (۲)، ۱۱-۱۷.
- حرّی، عباس (۱۳۸۱). آیین نگارش علمی. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه.
- Brendt, T. J. (1996). Exploring the effects of friendship quality on social development. In W. M. Bukowski, A. F. Newcomb, & W. W. Hartup, (Eds.), *The company they keep: Friendship in childhood and adolescence*. (pp. 346-365). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Brendt, T. J. (2002). Friendship quality and social development. *Current Directions in Psychological Science*, 11, 7-10.
- Wegener, D. T., & Petty, R. E. (1994). Mood management across affective states: The hedonic contingency hypothesis. *Journal of Personality & Social Psychology*, 66, 1034-1048.
- Wegener, D. T., & Petty, R. E. (1995). Flexible correction processes in social judgment: The role of naive theories in corrections for perceived bias. *Journal of Personality & Social Psychology*, 68, 36-51.

- در صورتی که از یک پدیدآورنده هم اثری مستقل مورد استناد قرار گرفته و هم وی نویسنده اول یک اثر گروهی است، اول عبارت استناد اثر مستقل و سپس اثر گروهی درج می‌شود.
- در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است، ترتیب آثار بر مبنای سال و از قدیم به جدید خواهد بود.

مثال:

- حرّی، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث. *نشر دانش*، ۴ (۲)، ۱۱-۱۷.
- حرّی، عباس (۱۳۸۱). *آیین نگارش علمی*. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه.
- حرّی، عباس؛ نشاط، نرگس (۱۳۸۱). بررسی رفتار استنادی نویسندگان مقاله‌های مندرج در مجله روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳۲ (۲)، ۱-۳۳.
- Brendt, T. J. (1999). Friend's influence on students' adjustment to school. *Educational Psychologist*, 34, 15-28.
- Brendt, T. J., & Keefe, K. (1995). Friends' influence on adolescents' adjustment to school. *Child Development*, 66, 1312-1329.

- در مواردی که چند اثر مختلف از یک پدیدآورنده مورد استناد قرار گرفته است، به‌جای هر بار تکرار نام خانوادگی و نام پدیدآورنده، می‌توان یکبار در عبارت استناد اولین اثر شرح پدیدآورنده را ذکر کرد و سپس به‌جای تکرار نام خانوادگی و نام وی، در عبارت‌های استناد بعدی، جای خالی یا خط ممتد قرار داد.

مثال:

- حرّی، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث. *نشر دانش*، ۴ (۲)، ۱۱-۱۷.
- (۱۳۸۱). *آیین نگارش علمی*. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه.
- حرّی، عباس؛ نشاط، نرگس (۱۳۸۱). بررسی رفتار استنادی نویسندگان مقاله‌های مندرج در مجله روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳۲ (۲)، ۱-۳۳.
- Garfield, Eugene (1977). Information Theory and All That Jazz: A Lost Reference List Leads to a Pragmatic Assignment for student. In the *Essays of an Information Scientist*, 3, 271-273.
- (1980). "From Citation Amnesia to Bibliographic Plagiarism". In the *Essays of an Information Scientist*, 4, 503-507.
- (1989a). "Citation & Social behavior: Raymond G. McInnis and Dal Symes Explore David Riesman's The Lonely Crowd". In the *Essays of an Information Scientist*, 12, 238-239.
- (1989b). "Citation behavior: An Aid or a Hindrance to information retrieval". In the *Essays of an Information Scientist*, 12, 123-128.

- در مآخذی که دارای چند پدیدآورنده هستند، در صورتی که پدیدآورنده اول مشترک باشد، بر اساس الفبای نام خانوادگی پدیدآورنده دوم، و در صورت مشترک بودن آن، بر اساس پدیدآورنده‌های بعدی مرتب می‌شود.

مثال:

- حرّی، عباس؛ شاه‌بداغی، اعظم (زیر چاپ). بررسی شیوه‌نامه‌های استناد در مجله‌های معتبر دانشگاه تهران. *کتابداری*.
- حرّی، عباس؛ نشاط، نرگس (۱۳۸۱). بررسی رفتار استنادی نویسندگان مقاله‌های مندرج در مجله روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳۲ (۲)، ۱-۳۳.

- Wegener, D. T., Kerr, N. L., Fleming, M. A., & Petty, R. E. (2000). Flexible corrections of juror judgments: Implications for jury instructions. *Psychology, Public Policy, & Law*, 6, 629-654.
- Wegener, D. T., & Petty, R. E., & Klein, D. J. (2000). Effects of mood on high elaboration attitude change: The mediating role of likelihood judgments. *European Journal of Social Psychology*, 24, 25-43.

- در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است که همه در یک سال منتشر شده‌اند، به منظور ترتیب‌دهی به این منابع در فهرست مآخذ، به سال انتشار هر اثر یک پسوند الفبایی اضافه و سپس منابع بر مبنای آن مرتب می‌شود.

مثال:

- رعایتی، محترم (۱۳۸۲). پرستاری از سالخوردگان. تهران: نایتینگل.
- رعایتی، محترم (ب ۱۳۸۲). پرستاری کودکان. تهران: نایتینگل.
- Brendt, T. J. (1981a). Age change and changes over time in prosocial intentions and behavior between friends. *Developmental Psychology*, 17, 408-416.
- Brendt, T. J. (1981b). Effects of friendship on prosocial intentions and behavior. *Child Development*, 52, 636-643.

فهرست منابع

- پائو، میراندا لی (۱۳۸۰). *مفاهیم بازیابی اطلاعات* (اسدالله آزاد و رحمت‌الله فتاحی، مترجمان). مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد (نشر اثر اصلی ۱۹۸۹).
- حرّی، عباس؛ شاه‌بداغی، اعظم (۱۳۸۸). *شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی رهنمودهای بین‌المللی*. تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.